

GUIA DOCENT

ACCIÓ SOCIOEDUCATIVA EN FAMÍLIA I INFÀNCIA EN RISC

Coordinació: BALSELLS BAILON, MARIA ANGELES

Any acadèmic 2019-20

Informació general de l'assignatura

Denominació	ACCIÓ SOCIOEDUCATIVA EN FAMÍLIA I INFÀNCIA EN RISC			
Codi	100956			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Educació Social	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8		4.2
	Nombre de grups	2		1
Coordinació	BALSELLS BAILON, MARIA ANGELES			
Departament/s	PEDAGOGIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BALSELLS BAILON, MARIA ANGELES	mariaangeles.balsells@udl.cat	4,2	
FORNÉ SAMITIER, MARIA ALBA	mariaalba.forne@udl.cat	3,6	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Aplicar diferents procediments i tècniques pedagògiques per a l'anàlisi de la realitat personal, familiar i comunitària i institucional amb vista a la resolució dels seus possibles conflictes.
- Emprar adequadament la mediació amb vista a la resolució dels seus possibles conflictes en la realitat personal, familiar i comunitària i institucional
- Relacionar l'anàlisi de la realitat amb les diferents estratègies d'intervenció socioeducativa.
- Dissenyar diferents activitats i mitjans didàctics per a diferents situacions d'acció socioeducativa .
- Identificar entre els diferents models d'acció socioeducativa.
- Comparar les similituds i les diferències entre les bones pràctiques d'acció socioeducativa .
- Expressar la necessitat d'una actitud empàtica, respectuosa, solidària i de confiança per a dur a terme correctament les estratègies d'acció socioeducativa.
- Expressar correctament els principis bàsics del compromís ètic, respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, la promoció dels Drets Humans, i els Drets de la Infància i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.
- Identificar les bases i característiques del compromís de desenvolupament personal i professional amb un mateix i la comunitat.
- Comunicar-se de forma oral i escrita, en la llengua materna i una llengua estrangera.
- Seleccionar, gestionar i utilitzar les Tecnologies de la Informació (TIC) en el disseny, aplicació i avaluació de diferents mitjans i tècniques d'acció socioeducativa
- Utilitzar correctament la llengua materna en les produccions i comunicacions.

Competències

- CG1: Desenvolupar una capacitat crítica, d'anàlisi, de síntesi, d'organització i de planificació.
- CG4: Assumir el compromís de desenvolupament personal i professional amb un mateix i la comunitat.
- CG5: Desenvolupar capacitat per a la selecció, gestió del coneixement i de la informació.
- CT1: Tenir una correcta comunicació oral i escrita
- CT3: Dominar les Tecnologies de la Informació (TIC)
- CT4: Respectar els drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, la promoció dels Drets Humans i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics
- CE1: Comprendre els referents teòrics, històrics, culturals, comparats, polítics, ambientals i legals que constitueixen l'ésser humà com a protagonista de l'educació.
- CE2: Conèixer els supòsits filosòfics, pedagògics, psicològics, sociològics i antropològics de la intervenció socioeducativa i els seus àmbits d'actuació.
- CE3: Saber utilitzar dels procediments i tècniques soci pedagògiques per a la intervenció, la mediació i l'anàlisi de la realitat personal, familiar i comunitària i institucional amb vista a la resolució dels seus possibles conflictes.
- CE9: Dissenyar i aplicar projectes d'acció socioeducativa sobre el medi social i institucional .
- C-10: Dissenyar, utilitzar i avaluar dels mitjans i recursos didàctics en la intervenció socioeducativa.

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEMA 1. Models i principis per l'acció socioeducativa.

- 1.1.- Models d'acció socioeducativa: definició i característiques generals. Evolució històrica.
- 1.2.- Principis actuals del model educatiu per l'acció socioeducativa amb infància i família en risc social
- 1.3.- El context de l'acció socioeducativa: Legislació. Organització dels serveis socials i circuit d'intervenció. Mesures de protecció a la infància i l'adolescència
- 1.4.- La relació entre l'educador/a i la família: estratègies per la comunicació assertiva. Tècniques per fomentar la participació activa dels implicats: l'ecomapa i fluxograma.

TEMA 2. La preservació familiar

- 2.1.- La preservació familiar: concepte i característiques. L'enfocament de la parentalitat positiva: context psicosocial, necessitats de la infància i l'adolescència i competències parentals. El suport social per la preservació familiar.
- 2.2.- Les famílies en situació de vulnerabilitat i risc: destinataris de la preservació familiar. Nivells de risc social i mesures de preservació familiar.
- 2.-3.- Estratègies i recursos d'acció socioeducativa per a la preservació familiar: a nivell comunitari, a nivell grupal i a nivell familiar i/o individual.

TEMA 3. La reunificació familiar al sistema de protecció de la infància

- 3.1.- La reunificació familiar: concepte i característiques. L'enfocament de la resiliència familiar en processos de desprotecció, maltractament i negligència.
- 3.2.- Fases en un procés de reunificació familiar: objectius, característiques i estratègies socioeducatives.
- 3.3.- La relació d'ajuda-control: estratègies socioeducatives per l'educador/a familiar.

TEMA 4. L'acolliment familiar

- 4.1.- L'acolliment familiar: concepte, característiques i principis.
- 4.2.- Els protagonistes dels acolliments familiars. Tipus d'acolliment familiar.
- 4.3.- L'acolliment en família extensa: definició i aspectes diferencials. Estratègies i recursos per l'acció socioeducativa.
- 4.-4.- Fases en l'acolliment familiar aliè: el model de selecció-formació.

TEMA 5. L'acolliment residencial

- 5.1.- Els centres residencials: definició, funcions i tipologia de centres residencials per menors desemparats.

5.2.- El procés d'acció socioeducativa en contextos residencials. Estratègies socioeducatives i recursos en funció del pla de cas.

5.3.- L'educador/a social com a tutor/a.

5.4.- El treball de la història de vida en els menors desemparats: definició, característiques i desenvolupament.

Eixos metodològics de l'assignatura

- **Presencial (40%):** Classes magistrals i activitats d'anàlisi de les lectures obligatòries a les sessions de grup gran. Exercicis pràctics d'anàlisi de casos i d'aplicació d'estratègies socioeducatives a les sessions de grup mitjà.
- **No presencials (60%):** Treball autònom per estudi i tractament de la informació (lectura, localització, selecció...) i per l'anàlisi i reflexió individual.

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ seguint tres evidències:

1.- Pràctiques d'aula individuals i amb grup: 20% (No són recuperables)

Assistència i aprofitament al conjunt de pràctiques individuals i de grup que es realitzaran durant les sessions de grup mitjà. A l'horari habitual del grup mitjà es recollirà aleatòriament els exercicis pràctics realitzats durant el desenvolupament de la sessió i es farà control de l'assistència (80% mínim d'assistència per a computar aquesta evidència)

2.- Prova escrita: 70% 28 DE MAIG DE 2020 DE 09:00 A 11:00 HORES

Prova escrita amb preguntes de desenvolupament sobre tot tipus de continguts treballats a la matèria. Els continguts es treballen a les classes magistrals de grup gran i amb les lectures obligatòries de cada tema.

3.- Reflexió escrita: 10% ABRIL de 2020 de 09:00h (No és recuperable)

Comentari resumit, reflexiu i analític d'una de les pel·lícules programades en el Cicle de Cinema "Educació i Adolescència"

L'avaluació única consisteix en una prova escrita amb preguntes de desenvolupament sobre tots els continguts treballats. Es recomana a l'alumnat d'avaluació única que consulti: els *power points* de cada tema disponibles al campus virtual, les lectures obligatòries de cada tema i els manuals per lectures complementàries que apareixen a la secció de bibliografia. **28 DE MAIG DE 2020 DE 09:00 A 12:00 HORES**

RECUPERACIÓ DE LA PROVA ESCRITA: 11 JUNY DE 2020 DE 09:00 A 11:00 HORES .

Les pràctiques d'aula i la reflexió escrita no són recuperables.

Bibliografia i recursos d'informació

Lecturas obligatorias

1.- Amorós, P., Balsells, M. À., Fuentes-Peláez, N., Molina, M. C., Mateos, A., & Pastor, C. (2010). La atención integral a las familias en situación de vulnerabilidad. *Revista Italiana Di Educazione Familiare*, 2, 37-44. Retrieved from <http://fupress.net/index.php/rief/article/viewFile/9391/8583>

2.- Martin-Quintana; Rodrigo, M.J. (2013) La Promoción de la Parentalidad Positiva . *Revista Educação, Ciência e Cultura* (ISSN 2236-6377)

<http://www.revistas.unilasalle.edu.br/index.php/EducacaoCanoas>, v. 18, n. 1, jan./jun. 2013

3.- Balsells, M.A. (2013): El centre es el nen, el focus es la família: treballant les competències parentals. Butlletí d'Inf@ncia nu?m. 73

– http://dixit.gencat.cat/web/.content/home/04recursos/02publicacions/02publicacions_de_bs/04_familia_infancia_adolescencia/butlleti_infancia_articles_2013/links/profunditat-73.pdf

4.- Bravo, a.; del Valle, j. (coord) (2009): Intervención socioeducativa en acogimiento residencial. Colección Documentos técnicos. Gobierno de Cantabria . **Capítulo 6 en:**

http://www.serviciosocialescantabria.org/uploads/documentos%20e%20informes/Interv%20Socioeducativa_Acogimiento%20Residencial.pdf

5.- Jiménez Morago, Jesús M., Martínez Cabeza, Rocío, Mata, Estefanía (2013): Comunicación, orígenes e identidad en el acogimiento familiar y residencial: el programa ¿Viaje a mi historia¿. *Apuntes de Psicología*. 2013. Vol. 31. Núm. 3. Pag. 307-315

Manuales para lecturas complementarias:

AMORÓS, P. & AYERBE, P. (2000): Intervención educativa en inadaptación social. Barcelona: Síntesis.

AMORÓS, P. & PALACIOS, J. (2004): Acogimiento familiar. Madrid, Alianza editorial.

BALSELLS, M.A. ; DEL ARCO, I.; MIÑAMBRES, A. (2009): La infancia en situación de riesgo social y sus familias. Lleida: ed. Paris

BALSELLS, M.A. & ALSINET, C. (2000): Infancia y adolescencia en riesgo social. Lleida: Milenium.

GUASCH, M. & PONCE, C. (2002): ¿Que significa intervenir educativamente en desadaptación social?. Barcelona: ICE Universitat de Barcelona

JIMENEZ, J.; MARTINEZ, R.; MATA, E. (2010): Guía para trabajar la historia de vida con niños y niñas. Acogimiento familiar y residencial. Junta de Andalucía

RODRIGO, M.J. Y MAIQUEZ, M.L. (2008). Preservación familiar: un enfoque positivo para la intervención con familias. Madrid: ed. Pirámide.

Adaptacions a l'avaluació degudes al COVID-19

AVALUACIÓ seguint tres evidències:

1.- Pràctiques d'aula individuals i amb grup: 25% (No són recuperables)

Assistència i aprofitament al conjunt de pràctiques individuals i de grup que es realitzaran durant les sessions de grup mitjà. A l'horari habitual del grup mitjà es recollirà aleatòriament els exercicis pràctics realitzats durant el desenvolupament de la sessió i es farà control de l'assistència (80% mínim d'assistència per a computar aquesta evidència)

2.- Prova escrita: 65% 26 DE MAIG DE 2020 DE 09:00 A 12:00 HORES

Prova escrita amb material. Preguntes de desenvolupament i preguntes de reflexió aplicada a l'anàlisi de casos amb tot tipus de continguts treballats a la matèria.

Els continguts es treballen a les classes magistrals de grup gran, a les pràctiques de grup mitjà, amb les lectures obligatòries de cada tema i amb les sessions videoconferència fetes durant el període de confinament.

3.- Reflexió escrita: 10% pel.llicula (No és recuperable)

Comentari resumit, reflexiu i analític d'una de les tres pel.llicules del Cicle de Cinema "Educació i Adolescència" seguint la guia didàctica. Data lliurament en "activitats": 14 de maig

AVALUACIÓ ÚNICA:

L'avaluació única consisteix en dues evidències:

1.- Prova escrita: 90% 26 DE MAIG DE 2020 DE 09:00 A 12:00 HORES

Prova escrita amb material. Preguntes de desenvolupament i preguntes de reflexió aplicada a l'anàlisi de casos amb tot tipus de continguts treballats a la matèria. Es recomana a l'alumnat d'avaluació única que consulti: els *power points* de cada tema disponibles al campus virtual, les lectures obligatòries de cada tema i els manuals per lectures complementàries que apareixen a la secció de bibliografia. **I el registrament de les videoconferències fetes en el període de confinament**

2.- Reflexió escrita: 10% pel.llicula (No és recuperable)

Comentari resumit, reflexiu i analític d'una de les tres pel.llicules del Cicle de Cinema "Educació i Adolescència" seguint la guia didàctica. Data lliurament en "activitats": 14 maig